

Turinys

1. Didieji geografiniai atradimai	1
2. Renesansas	3
3. Reformacija	5
4. Katalikų bažnyčia atsinaujina	7
5. Naujųjų laikų pradžios Europos ūkis ir visuomenė	9
6. Naujųjų laikų pradžios Europos valstybės	11
7. Apšvietos epocha	13
8. Didžioji Prancūzijos revoliucija	15
9. Renesanso ir humanizmo atspindžiai LDK	17
10. Abiejų Tautų Respublikos įkūrimas ir valdymas	19
11. Abiejų Tautų Respublikos silpnėjimas	21
12. Reformacija ir Katalikų bažnyčios reforma LDK	23
13. LDK kultūra nuo baroko iki Apšvietos	25
14. Valstybės reformos ir Abiejų Tautų Respublikos žlugimas	27
15. Napoleono karų epocha	29
16. XIX a. politinės ideologijos	31
17. Nacionalizmo epochos Europa	33
18. Pramonės perversmas	35
19. Pramonės perversmo įtaka visuomenei	37
20. Europos kultūros pokyčiai XIX a.	39
21. Didžiųjų valstybių Imperinė užsienio politika	41
22. Pirmasis pasaulinis karas	43
23. Rusijos imperija ir jos politika buvusioje LDK	45
24. Mėginimai išsivaduoti iš carinės Rusijos priespaudos	47
25. XIX a. Lietuvos visuomenė ir ūkis	49
26. XIX a.–XX a. pradžios Lietuvos kultūros bruožai	51
27. Lietuvių tautinis atgimimas	53
Miniegzaminas. I. Istorinės asmenybės	55
II. Rašytinių šaltinių nagrinėjimas	57
III, IV. Vaizdinių šaltinių nagrinėjimas	59
V. Chronologija	62
VI. Kontūrinių žemėlapių nagrinėjimas	63
VII. Kartojimo testas	64

1 Pažymėk teisingą atsakymą.

Svarbų vaidmenį plėtojantis renesanso kultūrai LDK suvaidino

- Bona Sforca Ona Vytautienė
 Kotryna Jogailaitė Emilija Pliaterytė

Prie LDK humanistų nepriskirtinas

- Mikalojus Husovianas
 Tomas Moras
 Augustinas Rotundas
 Andrius Volanas

Pirma LDK teritorijoje spausdinta knyga išleista

- 1499 m. 1455 m. 1522 m. 1582 m.

Pirmąją istoriją LDK lenkų kalba parašė

- Simonas Daukantas
 Motiejus Strijkovskis
 Albertas Kojelavičius-Vijūkas
 Pranciškus Skorina

Lietuvos valstiečiai galutinai įbaidžiovinti

- caro Aleksandro I 1861 m. įsaku
 Valakų reforma
 Lietuvos II statutu
 Kazimiero Jogailaičio 1447 m. privilegija

Valakų reformos padarinys nėra

- gatviniai kaimai
 Lietuvos žemėtvarkos sueuropinimas
 valstiečių luomo susiformavimas
 valstiečių įbaidžiovinimas

Lietuvos I statuto rengėjas

- Albertas Goštautas
 Leonas Sapiega
 Žygimantas Senasis
 Martynas Rodomietis

Lietuvos III statusas galiojo iki

- 1588 m. 1840 m. 1918 m. 1566 m.

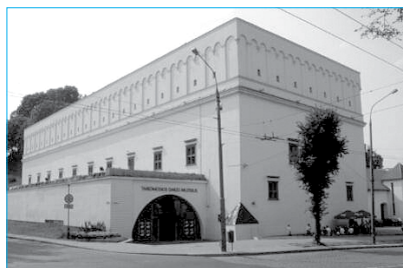
2 Renesanso architektūra LDK.

1. Užpildyk lentelę.

	Renesansas
Kada ir kur atsirado Europoje?	
Kada ir dėl kokių priežasčių pradėjo plisti LDK?	
Kokios paskirties pastatai buvo statomi?	
Kokių išskirtinių bruožų LDK stilius įgijo?	

2. Naudokis internetu ir biblioteka, nustatyk, kurie LDK renesanso pastatai vaizduojami.

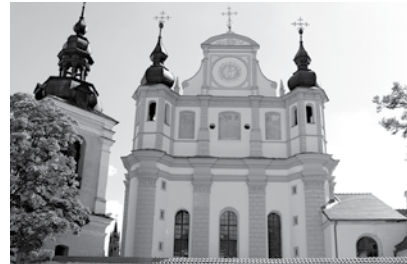

3 Išnagrinėk rašytinius šaltinius.

A Iš Mikalojaus Husoviano „Giesmės apie stumbrą išvaizdą, žiaurumą ir medžioklę“. 1523 m.

Vardas šis jo ir dabar vertas didžios pagarbos.
Tais savumais gilus nepalenkiamo Vytauto protas
Stiprino dvasią karių, savo tėvynės jėgas.
Lavino jis jaunuolius, šiais žaidimais rengė juos karui,
Kai jis visos Lietuvos buvo valdovas kadai.
Kad nereikėtų patirt ko nors netikėto iš priešų,
Vertė pakęst sunkumus, nors buvo laikas ramus.
Didis gerbėjas taikos ir ugningas karo žibintas,
O kiek jis kart iš makštų kardą turėjo ištraukt!
Jo išsigandęs, lankus sulaužytus klojo totorius,
Tartum koks vergas klusnus galvą nuleidęs žemyn.
Kas prisiplėšęs namo po pergalės grobį gabeno,
Gėdingesniu dar grobiu tapo, kai palietė jį.
Nepripažino kitų valdovų, nebent kuriuos skyrė
Pats, ir įsakymų jo klausė visi nuolankiai.
Tašyk meilingu balsu valdovu jį vadino maskvėnas.

B Iš Mykolo Lietuvio XVI a. veikalų „Apie totorių, lietuvių ir maskvėnų papročius“

Mes semiamės maskvėnų mokslo, kuris neturi nieko senoviška ir negali žadinti dorybingumo, nes rusėnų kalba svetima mums, lietuviams, t.y. italams, kilusiems iš italų kraujo. Kad taip yra, aišku iš mūsų pusiau lotyniškos kalbos ir iš senų romėniškų papročių, kurie ne taip seniai nustojo gyvavę. Juk ir ignis (ugnis), ir unda (vanduo). Aer (oras), sol (saulė) ir daugelis kitų žodžių lietuvių kalba reiškia tą patį kaip ir lotynų. Iš tikrųjų į šias vietas atkeliavo mūsų proseniai, Romos piliečiai ir kareiviai.

C Iš Augustino Rotundo veikalų „Lenko pasikalbėjimas su lietuviu“. 1565 m.

Pirmoji mūsų bendro tikėjimo riterija – didikai, kunigaikščiai – Ponų tarybą tikraisiais savo tėvais laikė, pagarbiai, su meile jiems tarnavo savo elgesiu visokeriopą garbę pelnydami, viską taip darė, kaip vaikai savo tėvams kad daro. Jei norite, kad būtume su jumis išties vieningi, pagarboje laikykite valdovą ir tarybas. Ir tai kartu priminsiu, jog engiate žemesniusiuosius luomus, jog tiesiog už nieką laikote, miestiečių ir valstiečių luomus vos žmonių giminei priskiriate.

D Iš M. Strijkovskio 1577 m. kūrinio „Apie šauniosios lietuvių, žemaičių ir rusėnų tautos pradžią, kilmę, narsą, karžygiškus darbus ir vidaus reikalus“

Kitų lotyniškų žodžių vardinti daugiau nenoriu, Nes matau, kad jums savos lietuvių kalbos jau mokytis gėda, Senųjų protėvių kalbos išsižadėjote Ir netenkate to, ką kruvinu kardu jie buvo laimėję. Gera būtų, jei sava kalba tarp jūsų gyvuotų, Nes jūsų sostui totorius ir maskvėnas tarnavo.

1. Kokiai pasaulėžiūrai priskirtum šaltinių autorius? Atsakymą pagrįsk.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Remkis žiniomis, šaltiniais ir apibūdink šios pasaulėžiūros bruožus ir idėjas LDK. Kokie reiškiniai buvo aukštinami, o kurie – kritikuojami? Paaiškink dėl ko.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4 Sunumeruok LDK istorijos įvykius nuo seniausio iki naujausio.

- teisiškai įtvirtinta Valakų reforma
- Lietuvos I Statutas
- išleista P. Skorinos „Mažoji kelionių knygelė“
- Lietuvos II Statutas

- Lietuvos III Statutas
- išspausdinama M. Strijkovskio Lietuvos istorija
- išleista Martyno Rodomiečio „Agenda“
- Kazimiero teisinys